

TÜRKÇE DERSLERİNİN BİREYİN SOSYALLEŞMESİNDEKİ ROLÜ VE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

THE ROLE OF TURKISH LESSONS IN SOCIALIZATION OF THE INDIVIDUAL AND THE PROBLEMS ENCOUNTERED

Doç. Dr. Mustafa ARSLAN

Uluslararası Karadeniz Üniversitesi, Eğitim ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Türk Filolojisi,
Tiflis / GÜRCİSTAN, ORCID: 0000-0002-2273-3251

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Türkçe derslerinin bireyin sosyalleşmesindeki önemini açıklamaktır. Yıllardır “sosyal bilimlerde laboratuvar (uygulama alanı) olmaz” sözü ile bireylerde oluşturulmuş yanlış bir algı vardır. Halbuki sosyal çevrenin tamamı bu laboratuvarın kendisidir. Bireyin topluma karışması, kişisel, zihinsel ve dilsel becerilerinin ve iletişim yetilerinin gelişimi sosyal bilimlerin konusudur. Söz konusu kazanımlar ancak uygulama ile edinilebilecek yetilerdir. Bu bağlamda Türkçe dersi bu tecrübelerin edinilmesinde önemli bir araçtır. Nitel araştırmaya dayalı doküman incelemesi yöntemi ile ilgili kaynaklar incelenerek veriler toplanmış ve betimsel analiz yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre uygulama temelli olan Türkçe dersleri bireyin sosyalleşmesine önemli bir katkı sağlamaktadır. Bireyin iletişim yetisinin gelişmesi ve buna bağlı olarak toplumsallaşmasında ve sağlıklı bir vatandaş olmasında Türkçe derslerinin etkisi büyüktür. Bunlara rağmen Türkçe uygulama ile edinilebilecek beceriler içermektedir ve uygulama alanının zayıf olmasından dolayı topluma bir takım olumsuz yansımaları olmaktadır. Sosyal bir alan olan Türkçe için öğretmen seçiminde kullanılan mevcut sistem alanın ilkeleriyle örtüşmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyalleşme, Türkçe Dersi, Birey, Sorunlar, Toplum

ABSTRACT

The purpose of this research is to explain the importance of Turkish lessons in the socialization of the individual. Throughout the years, there has been a false perception in individuals with the statement that “social sciences do not have a laboratory (practice area).” However, the social environment itself is entirely a laboratory. The individual’s participation into the society as well as the development of his/her personal, mental and linguistic competences and communication skills are subjects of social sciences. These skills are those that can only be acquired through practice. In this context, Turkish lessons are important means in the acquisition of these experiences. The data was collected by examining the related resources through the document review method based on qualitative research and descriptive analyses were carried out. According to the results obtained, Turkish lessons based on practice made important contribution to the socialization of the individual. Turkish lessons have great influence on the development of the individual’s communication skills, and, therefore, on his/her socialization as well as of him/her becoming healthy citizen. Despite these, Turkish language includes skills that can be obtained through practice and it has some negative reflections on the society due to weakness of its areas of practice. The current system used in selecting teachers for Turkish, which is a social field, does not correspond to the principles of the field.

Keywords: Socialization, Turkish Lesson, Individual, Problems, Society

1. GİRİŞ

Bugün toplumlar tarafından daha çok önem verilen sayısal bilimler ve onun yansıması olan teknoloji ilerlemiş ve bireylerin yaşamını kolaylaştıran yenilikler yapılmıştır. Buna paralel olarak ikinci plana atılan sosyal bilimlere yönelik çalışmalar ve onun alanına giren toplumsal sorunlar ise artarak devam etmektedir. Halbuki sosyal olarak gelişmemiş olan birey teknolojiyi kötü amaçlar için

kullanabilmektedir. Bunun neticesinde ortaya çıkan toplumlardaki olumsuz yaşantılar toplumların temel sorunu haline gelmektedir.

Topluma bakan yönüyle sağlıklı bireyler yetiştirmek sosyal bilimlerin alanına girmektedir. Bireyin topluma uyumu uzun bir süreçtir, zaman ve mekana göre bu uyum süreci farklılıklar gösterebilmektedir. Bu bağlamda geçmişte sözlü oluşturulan gelenekler, görenekler, örf ve adetler, dini eğitim ile bireyin topluma uyumu sağlanmaktaydı. Sözlü gelenek ile bireyin dilsel, sosyal, zihinsel ve iletişimsel becerileri geliştirilmekteydi. Bugün söz konusu bu değerler işlevini yitirmiştir. Aileler, bireyin topluma kazandırılması işini tamamen eğitimin bir görevi olarak görmeye başlamışlardır. Türkiye şartlarında eğitimin bu işlevi yerine getiremediği toplumdaki sosyal çözülmeden anlaşılabilir.

Toplumu oluşturan bireyler toplumun sağlığı için gereklidir. Toplumu oluşturan bireyler içinde yaşadığı toplumla ne ölçüde barışık iseler toplum o ölçüde güçlü olacaktır. Fakat toplumu oluşturan bireyler içlerinde yaşadıkları toplumla ne ölçüde çatışma halinde iseler; toplum hastalıklı bir yapıya sahip olacaktır. Toplumun sağlıklı olabilmesi için toplumu oluşturan kişilerin toplumla olumlu bir sosyalleşme gerçekleştirmiş olması gerekmektedir (Coşgun, 2012:20).

Durkheim, bireyin sosyalleşmesini onun sosyal bir varlık olma sürecinde geçirdiği değişim olarak görmektedir. Durkheim'a göre sosyalleşme aşamasında birey kendi içinde çok güçlü bir değişim yaşamaktadır. Bu değişimle bireysellikten çıkan insan, çevresiyle diyalog kuran ve etkileşime geçen bir kişiliğe bürünmektedir. Özetlemek gerekirse birey, doğuştan getirdiği ferdiyete ikinci bir öz olan sosyalleşmeyi ekler ki buna sosyalleşme denir (Akyüz, 1991: akt; Okumuş, 2014:431). Bu bağlamda üzerinde durulması gereken soru eğitim sürecinde bireyin sosyalleşmesine doğrudan etki eden alanlar hangileridir ve bu etki nasıl gerçekleşmektedir.

Bireyin çevresiyle sosyalleşmesi onun etkili iletişim kurmasıyla ilgilidir. İletişim ise dil ile sağlanır. Dili doğru ve yerinde kullanan bireyler toplumda kendilerine bir alan açarlar. Aksi durumdaki bireyler ise içe dönük olarak kapalı bir yaşam sürdürürler. Kişinin dili sosyalleşmesine yardımcı olacak seviyede iyi kullanabilmesi, Türkçe gibi sosyal içerikli derslerin konusudur. Bireyin sosyalleşmesinde birinci derecede etkili olan sosyal alan derslerinin ne derece önemli olduğu buradan anlaşılabilir.

Bu derece üzerinde titizlikle durulması gereken sosyal alan derslerinin öğretmenini belirlerken kullanılan yöntem tamamen alanının içeriğine terstir. ÖSYM tarafından teste dayalı bir sınav sonucuna bağlı olarak Türkçe, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü, Tarih, Coğrafya vb. öğretmen adayları belirlenmektedir. Sosyal içerikli söz konusu derslerle öğretmen adaylarının kişiliklerinin uyumu arasındaki tutarlılık ciddi bir tartışma konusudur. Adayların *açıkta kalmamak için bu bölümü seçtim* gibi açıklamaları kabul edilebilir bir durum değildir.

Kaliteli eğitim sisteminin üç ayağından birisi olan öğretmen ve öğretmenlik mesleğini kazandıran öğretmen yetiştirme programları eğitim sistemlerinin kalbi durumundadır. Ülkelerin kalkınmasında, nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinde, toplumlardaki huzur ve sosyal barışın sağlanmasında, bireylerin sosyalleşmesi ve toplumsal hayata hazırlanmasında, toplumların kültür ve değerlerinin gelecek kuşaklara eğitim yoluyla aktarılmasında öğretmenler başrol oynamaktadırlar (Özden, 1999; akt. Saracoğlu ve Ceylan, 2016).

Beden Eğitimi, Müzik, Resim öğretmen adaylarının belirlenmesinde durum olması gerektiği gibidir. Örneğin müzik öğretmeni adayları belirlenirken hangi aşamalardan geçirilmektedir, inceleyelim: "Müzik dersinde öğrencilerin estetik yönünü geliştirmek, duygu ve düşüncelerini müzik yoluyla ifade etmelerine olanak sağlamak, müzik yoluyla zihinsel becerilerini geliştirmek amaçlanmaktadır" (MEB, 2006). Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı Ön Kayıt ve Yetenek Sınavları Yönergesi'ne göre müzik öğretmeni adaylarının seçimi iki aşamalı (eleme sınavı, seçme sınavı) olarak yapılmaktadır:

Eleme sınavında ölçme ve değerlendirme 100(yüz) tam puan üzerinden yapılır. Buna göre: Geniş aralıklı 6 (altı) ayrı sesin "na" hecesi ile tekrarı (6 puan), Verilen 5 (beş) ayrı armonik iki sesin "na" hecesi ile tekrarı ve hangi aralık olduğunun söylenmesi (15 puan), Çalınan 5 (beş) tane 3 sesli akorun "na" hecesi ile verilmesi (15 puan), Verilen bir ezginin "na" hecesi

ile tekrarı (20 puan), 8 (sekiz) ölçülük tonal bir solfej parçasının deşifre olarak okunması (24 puan), Şarkı, türkü ya da marş söyleyerek sesini kullanabilme becerisini göstermesi (20 puan).

Seçme sınavı yazılı ve uygulamalı olarak yapılır: Dikte: Modal ya da Tonal dizelerde; ikilik, dördlük, sekizlik ve onaltılık nota değerlerinden oluşan 8 (sekiz) ölçülük bir dikte parçası çalınır ve adaylardan yazması istenir. Dikte sınavı, aynı gün sınava alınacak adaylara uygulanır, Modal ya da Tonal Ezgi Tekrarlama, Dört tane Dört Sesli Akor Duyma, Ses Yeteneği: Adayın ses niteliğini, ses sınırını, sesinin işlenebilirliğini ayrıca tonal duygusunu belirlemek için şarkı, türkü ya da marş söylemesi istenir, Ritm Tekrarlama: 2/4 lük ölçüde vurulan dört ölçülük ritm örneğinin el çırpılarak tekrarlanması istenir, Çalgılardaki Becerisi: Adayın piyano dışındaki bireysel çalgısı ve piyanodaki teknik düzeyini belirlemek için birer eser çalması istenir (Ön Kayıt ve Yetenek Sınavları Yönergesi, 2011).

Beden eğitimi öğretmeni seçilirken de bireyin fiziksel ve sağlık koşullarının beden eğitimi öğretmeni adayında olması gereken seviyede olup olmadığı derinlemesine incelenmekte ciddi bir elemenden geçirilmektedir. Bir toplumun ve geleceğinin nasıl şekilleneceği konusunda bu kadar etkin bir role sahip olan öğretmenlerin, özelliklede sosyal alan öğretmenlerinin belirlenmesi ve eğitimi çok ciddi bir konudur. Birey kimliğinin oluşmasında Türkçe, edebiyat, tarih, coğrafya, din kültürü gibi sosyal alan derslerinin öğrencilere sevdirmesi, toplumun mayası olan kültürleşmenin gerçekleşmesi için de çok önemlidir. Bu bağlamda sosyal alan derslerinden Türkçenin bireyin topluma sağlıklı bir birey olarak kazandırılmasındaki rolü ve karşılaşılan sorunlar bu araştırmada incelenmiştir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada veriler, nitel araştırmaya dayalı olarak doküman incelemesi yoluyla elde edilmiştir. “Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. Doküman incelemesi, bir araştırma problemi hakkında belirli zaman dilimi içerisinde üretilen dokümanlar ya da ilgili konuda birden fazla kaynak tarafından ve değişik aralıklarla üretilmiş dokümanların geniş bir zaman dilimine dayalı analizini olanaklı kılmaktadır” (Yıldırım ve Şimşek, 2002: akt. Karadağ, 2014:4).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni sosyal disiplinlere dayalı yazılmış tüm kaynaklardır. Örneklemi ise Türkçe derslerinin bireyin sosyalleşmesine etkisi üzerine yazılan makale, kitap, bildiri ve tezlerdir.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Doküman incelemesi yöntemiyle elde edilen verilerin betimsel analizi yapılmıştır. “Betimsel analiz, çeşitli veri toplama teknikleri ile elde edilmiş verilerin daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren bir nitel veri analiz türüdür. Bu analiz türünde temel amaç elde edilmiş olan bulguların okuyucuya özetlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde sunulmasıdır” (Yıldırım ve Şimşek, 2003).

3. SONUÇ VE TARTIŞMA

3.1. Bireyin Çevresiyle Etkili İletişim Kurması ve Sosyalleşmesinde Türkçenin Önemi Büyüktür

Sosyal stratejiler dil öğrenme sürecinde sosyal çevrenin önemine vurgu yapmaktadırlar. Bu bağlamda sözlü iletişim bireyin sosyalleşmesi bakımından çok önemlidir. Birey sözlü iletişime geçebilmek için çevresiyle etkileşim halinde olmalıdır. Bireyi çevresiyle sözlü iletişim kuracak seviyeye getirebilmek ise bir uzmanlık işidir. Okuldaki Türkçe derslerinin bireyin sosyalleşmesi ve sağlıklı, gelişmiş sosyal bir benlik edinmesindeki yeri büyüktür (Varışoğlu, 2018:386). Bireyler edindikleri iletişim yetisi aracılığıyla sosyal çevreye karışırlar.

3.2. Çoklu ve Gerçek Türkçe öğretme Ortamları Bireyin Sosyalleşmesine Yardımcı Olmaktadır

Türkçe gibi iletişime dayalı dersler sadece kitap üzerinden götürülemez. Kitaptaki teorinin beceriye dönüştürülmesi gerekir. Bu sebeple bireyin dil becerilerinin tamamını geliştirebileceği çoklu öğrenme ortamlarının oluşturulması çok önemlidir. Görsel, işitsel, dokunsal, yaparak ve yaşayarak öğrenebilecekleri gerçeğe yakın mekanlara ihtiyaç vardır. “Çocuklar, Türkçeyi evlerinde ve yakın çevrelerinde çok doğal koşullar altında öğrenmeye başlarlar. Sözcüklerin yapıları ya da türleri, cümledeki işlevleri ve öteki dil bilgisi kuralları üzerinde hemen hemen hiç bilgileri yoktur. Çocukların dil becerileri ilkokulda, özellikle ilk sınıflarda, yine doğal bir ortam içinde geliştirilmelidir” (Kavcar, 1998:9). Çoklu öğrenme ortamlarında bireyin dilsel yetileriyle birlikte sosyalleşmesi de gerçekleşmiş olmaktadır.

Öğretmenlerdeki müfredat kaygısı ve müfettiş baskısının varlığı bu yöntemin uygulanmasındaki en büyük engeldir (Karadüz, 2010:148). Bu durum çocukların çevreyle olan iletişimine ve sosyalleşmesine engeldir. Müfredatın kendisi öğretmen olmalıdır. Yaşanılan çevreyi, kültürü, öğrencilerin seviyesini öğretmenden başka kimse bilemez. Aydın ilinde uygulanan 7. sınıf Türkçe dersi müfredatı ile Siirt ilinde uygulanan 7. sınıf Türkçe dersi müfredatının aynı olması düşünülemez. Aydın ilindeki 7. Sınıf öğrencisi akıcı bir Türkçe kullanırken Siirt ilindeki 7. Sınıf öğrencisinin Türkçesinin aynı olmayacağı dikkatlerden kaçmamalıdır. Bu ayrımı yapacak olan kişi Türkçe öğretmenidir ve bu farklılıkları göz önünde bulundurarak öğretmen (tabiki 7. sınıf Türkçe müfredatını temel alarak) kendi müfredatını oluşturmalıdır. Bu tür sorunlar bireylerin iletişime geçememelerine ve buna bağlı olarak sosyalleşmemelerine yol açabilmektedir. Buna bağlı olarak dilsel açıdan kendini ifade edemeyen şahıslarda kimlik sorunu ile farklı problemlerde oluşacaktır.

3.3. Türkçe Öğretiminde Edebi Metinler Bireyin Sosyalleşmesine Önemli Katkı Sağlar

Bireyin sosyalleşmesi onun evrensel ve milli değerleri edinmesiyle ilgilidir. Evrensel ve milli değerler en etkili olarak edebi metinler aracılığıyla öğretilmektedir. Edebî metinler bireyin sosyalleşmesinde inkâr edilemez bir etkiye sahiptir (Somuncu, 2008:15). Türkçe ders kitaplarındaki Türk ve dünya edebiyatına ait seçkin örnekler çocukların konuşma, okuma, dinleme ve yazma gibi temel dil becerilerini geliştirmelerine ve buna bağlı olarak onların evrensel ve milli değerleri edinmelerine ve topluma entegre olmalarına yardımcı olmaktadır. Edebi metinlerde verilen evrensel mesaj, davranışa dönüştürülerek bireyin toplumsal kurallara uyması ve alışkanlık hâline getirmesi sağlanmış olur (Aşılıoğlu, 1993: 185; Duman, 2003: akt. Sevim, 2014:141).

“Dil Bilimi, Türk Dili ve Türk Edebiyatı alanından koparılmış bir Türkçe eğitimi süreci, Türkçe eğitimini bir bilimsel alana dönüştüremeyeceği gibi uygulamayı teoriye, beceriyi bilimsel bilgiye dayandıran Türkçe öğretmenleri de yetiştiremez” (Börekçi, 2015:410). Bireyi topluma kazandıracak Türkçe öğretmeni adaylarının en önemli sorumluluklarından biri çocukların doğru iletişim kurmalarına ve topluma karışmalarına yardımcı olmaktadır. Bu bağlamda sosyal alan öğretmenlerinin dil ve edebiyat alanında çok iyi donanımlı olmaları kaçınılmazdır.

3.4. Uygulamalı Türkçe Öğretimi Bireyin Sosyalleşmesine Yardımcı Olur

Özkan ve Şahbaz (2011:41) yaptıkları araştırmada Türkçe öğretmen adaylarının alan bilgisi derslerinde teorik-uygulama dağılımları boyutunda görülen yetersizliklere yönelik görüşlerini sırasıyla: *uygulama içeriğinin yetersizliği, uygulama süresinin yetersizliği ve uygulama ortamının yetersizliği* şeklinde belirlemişlerdir. Bugün toplumda özellikle yeni nesillerin Türkçeyi kullanımları bu araştırma sonucunu doğrular niteliktedir. İletişim kurmakta zorlanan, özgüveni zayıf, topluluk karşısında konuşamayan ve içe kapalı bireyler yetişmektedir. Zamanında müdahale edilmezse bu kişilerin sosyalleşmesi, toplum içine çıkması zordur. Uygulamalı Türkçe derslerinin bu sorunun çözümündeki yeri çok önemlidir.

Türkçe öğretmeni yetiştiren kurumların uygulamaya yönelik becerilerinin gelişmesi için öğretmen adaylarına yönelik pedagojik ve alan bilgisi derslerinde teoriden daha çok uygulamaya yer vermeleri beklenir. Kendisi sosyalleşmemiş bir öğretmen adayının Türkçe gibi uygulamaya dayalı derslerde öğrencilerine ne kadar faydalı olabileceği çok tartışmalıdır. Özkan (2012:388)'ın yapmış olduğu bir çalışmada, Türkçe Eğitimi Bölümü Lisans Programı'nda Ders Saatlerinin Teorik ve Uygulama Dağılımları Ders Saati; Teorik Dersler % 79 Uygulamalı Dersler % 21'dir. Bu sonuçlara bakıldığında

öğretmen adaylarının almış oldukları eğimin çocukların sosyalleşmesine ne kadar etki edeceği üzerinde durulmalıdır.

3.5. Türkçe ve Diğer Disiplinler Arasındaki İşbirliği Bireyin Tam Olarak Sosyalleşmesini Sağlar

Sosyal bilimler kendi içerisinde bir bütünlük oluşturmaktadır. “Türkçe derslerinde yazma ve konuşma becerisinin geliştirilmesinde görsel sanatlar dersiyle işbirliği kurulabilir. Temaya uygun bir resimden yola çıkarak, öğrencilere bir yazılı anlatım veya sözlü sunum çalışması yaptırılabilir gibi; yazılı anlatım çalışmasının sonunda bir resim çalışması da yaptırılabilir” (Kanatlı ve Çekici, 2013:227). Bu tür etkinlikler bireyde estetik duygusuyla birlikte dil becerilerinin gelişimine katkı sağlar. Estetik ve dil becerileri gelişmiş bireylerin toplumu doğru yönlendirme ve onların sosyalleşmesine büyük etkileri avdır.

3.6. Türkçenin doğru Kullanıldığı Sosyal Paylaşım Ortamları Bireyin Sosyalleşmesine Etki Eder

Adı üzerinde sosyal paylaşım sitelerinin bireyin sosyalleşmesine katkısı sanal bir ortam olması dolayısı ile tartışmalıdır. Sanal ortamda sosyalleşmiş bir şahıs gerçek ortamda aynı kişi olmayabilir. Bu duruma sanal sosyalleşme denilebilir. Aslında gerçek ortamda sosyalleşemeyenlerin kendilerine açtıkları bir alan gibidir. Ancak sosyalleşmiş bireyler sosyal paylaşım ortamlarını daha etkili kullanabilmektedirler. Gerçek hayattaki sosyal gelişmişliklerini sanal dünyada da ustaca kullanabilirler. Sosyal paylaşımlarda etkili mesajlar yazılı veya sözlü olarak dil aracılığıyla verilmektedir. Anında sanal alemde beğenilerek yayılan mesajların en önemli özelliklerinden biri dilinin güzelliğidir. Gerçek yaşamda Türkçeyi doğru ve etkili kullanabilenler sanal ortamlarda da bu başarıyı yakalayabilmektedirler.

Özellikle gençler ve üniversite öğrencileri, kolay ve hızlı erişebilme özelliğine sahip bir kitle iletişim aracı olan internet ve sosyal medyayı gün geçtikçe akademik veya diğer amaçları için sıklıkla kullanmaktadır. Bu araçlar sadece iyi bir bilgi kaynağı olmakla kalmamakta, aynı zamanda sosyal etkileşimler, oyun, eğlence vb. diğer amaçlar için de iyi bir başvuru kaynağı haline gelmişlerdir. İnsanlar doğası gereği eğlenmek, boş zaman geçirmek ve bilgi sahibi olmak eğilimine yatkındırlar. Bunun neticesinde internet ve sosyal medya kullanımı giderek artmaktadır (Singh ve Barmola, 2015; akt. Diker ve Taşdelen, 2017:190).

3.7. Türkçe Dil Bilgisi Kurallarını Oyuna Dayalı Etkinliklerle Öğretmek Bireyin Ana Dilini Sevmesine ve Sosyalleşmesine Yardımcı Olur

Kendine güveni olan bireyler toplumda kendilerine alan açarlar. Türkçeyi doğru ve etkili kullanana bireylerin özgüvenleri de yüksek olmaktadır. Bireylerde özgüveni sağlamak için konuştuğu dilin gücünü ve özelliklerini öğretmek kaçınılmazdır. Kendini ifade ettiği dili seven ve onu tanıyan birey toplumda sesini duyurabilir. Bu bağlamda çocukluktan itibaren yuttaşlarda ana dili bilinci ve sevgisi oluşturmak gerekmektedir. Dili sevdiren dilbilgisi terimleri onların temsilcisi olan örneklerin yer aldığı etkinlikler ve oyunlarla öğretilmelidir (Karadüz, 2006:28). Ana dilini seven sosyalleşmiş bir birey onu yaşatır ve gelecek kuşaklara aktarır.

4. ÖNERİLER

Toplumdaki düzenin sağlanması sağlıklı bireyler yetiştirmekle mümkündür ve bu sosyal bilimlerin konusudur. Bu bağlamda sosyal bilimlere gereken önem verilmelidir.

Sosyal bir varlık olan bireyin toplumsallaşması için Türkçe gibi sosyal bilimlere ait disiplinler öne çıkarılmalı ve yeniden yapılandırılmalıdır.

Türkçe vb. sosyal alanlara yönelik beceriler uygulama olmadan edinilemeyeceği için bu derslere yönelik planlı uygulama alanları oluşturulmalıdır.

Bireyin toluma karışabilmesi için doğru iletişim kurması gerekmektedir. Bu becerileri edineceği Türkçe gibi dil becerilerine dayalı dersler alanında uzman kişiler tarafından verilmelidir.

Birey benliğinin oluşması için ona evrensel, milli değerler ve duygular doğru bir şekilde sosyal bilimler aracılığı ile edindirilebilir.

Toplumun geleceğinin şekillenmesinde önemli rolü olan sosyal alanlarda öğretmen seçerken ve yetiştirirken azami derecede dikkat edilmelidir.

KAYNAKÇA

- AŞILIOĞLU, B. (1993). *Ortaokullarda Türkçe Eğitimi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.
- BÖREKÇİ, M. (2015). Bir Bilim Alanı Olarak Türkçe ve Türkçe Eğitimi, *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (ERZSOSDER)*, ÖS-II:410
- CAHİT K., FERHAN O., SEDAT S. (1998). *Türkçe Öğretimi*, Ankara: Engin Yayınevi
- COŞGUN, M. (2012). Gençlerin Kimlik Gelişimi ve Sosyalleşme Sürecine Televizyon Dizilerinin Etkisi (Sakarya İli Kocaali İlçesi Örneği), *Akademik Bakış Dergisi*, 28:20
- DUMAN, A. (2003), Türk soylulara Türkiye Türkçesi öğretiminde metin seçimi, *Türklük Bilimi Araştırmaları (Türkçenin Öğretimi Özel Sayısı)*, 13: 151-154.
- DİKER, E., TAŞDELEN, B. (2017). Sosyal Medya Olmasaydı Ne Olurdu? Sosyal Medya Bağımlısı Gençlerin Görüşlerine İlişkin Nitel Bir Araştırma, *Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 17: 190
- KANATLI, F., ÇEKİCİ, Y. E. (2013). Türkçe Öğretiminde Disiplinler Arası Olanaklar, *Mersin University Journal of the Faculty of Education*, 9(2):227.
- KARA, Ö. T. (2000). Türkçe Öğretiminde Yaratıcı Drama, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens. Erzurum.
- KARADAĞ, R. (2014). Okuma İlgisi, Tutumları ve Alışkanlığı Konusunda Yapılmış Çalışmaların Lisansüstü Tezlere Dayalı Analizi: YÖK ve ProQuest Veri Tabanları Örnekleme, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(1):4-5
- KARADÜZ, A. (2006). İlköğretim Türkçe Dil Bilgisi Kitaplarının “Öğreticilik” Kavramı Bağlamında Eleştirisi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2):28
- KARADÜZ, A. (2010). Yapılandırmacı Paradigma Bağlamında Türkçe Derslerinde Öğrenme Ortamları, *Mustafa Kemal University Journal of Social Sciences Institute*, 7 (14):135 – 154
- MEB (2006). *Sosyal Bilgiler Dersi 6 ve 7. sınıflar Programı*, Ankara: MEB
- MÜFTÜOĞLU, F. (2004) Maarif Meseleleri, (Felsefi Esaslar-Tarihi Perspektif-Mevcut Durum ve Aykırı Çözüm Teklifleri), İstanbul: Ötüken Neşriyat A.Ş.
- OKUMUŞ, E. (2014). Din ve Sosyalleşme, *Turkish Studies*, 9(11): 431
- ÖN KAYIT VE YETENEK SINAVLARI YÖNERGESİ, (2011). Buca Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Programı, (12.04.2011 tarih ve 385/4 sayılı Senato Kararı), İzmir.
- ÖZDEN, Y. (1999). *Eğitimde dönüşüm eğitimde yeni değerler*, Ankara: Pegem Yayınları.
- ÖZKAN, B., ŞAHBAZ, N. K. (2011). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Alan Derslerinin İşlevselliğine Yönelik Görüşleri, *Sakarya University Journal of Education*, 1(1):41
- ÖZKAN, B. (2012). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Alan Bilgisi Derslerinin İşlevselliği ile Derslerin İçerik, Materyal ve Teorik Uygulama Dağılımlarının Yeterliliğine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Educational Sciences Theory & Practice* - 12(1): 388
- SARACALOĞLU, A. S., CEYLAN, V. K. (2016). Farklı Ülkelerde Öğretmen Yetiştirme: ABD, Güney Kore, İrlanda, Singapur ve Türkiye, *The 4th International Congress on Curriculum and Instruction*, 27-30 Ekim, Antalya.

- SEVİM, O. (2014). Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki Temalar Bağlamında Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Bektaşî Edebiyatından Yararlanma Yolları, Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, I:141
- SİNGH, N., BARMOLA, K. C., (2015). Internet Addiction, Mental Health and Academic Performance of School Students/ Adolescents, The International Journal of Indian Psychology, 2(3):98-108
- SOMUNCU, S. (2008). İlköğretim 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Edebî Metinlerin Temel Evrensel Değerleri İçermesi Bakımından İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- VARIŞOĞLU, M. C. (2018). Sosyal-Duygusal Dil Öğrenme Stratejileri ve Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimindeki Yeri. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 7(1):386.
- YILDIRIM, A., ŞİMŞEK, H. (2003). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin Yayınları.